

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

Учебен казус МСС® 2 Материални запаси

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

УЧЕБЕН КАЗУС – МСС 2 МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Въведение

Основната цел на всяко предприятие е да максимизира печалбите от дейността си, като материалните запаси обикновено се използват за постигането на тази цел. Те обикновено съставляват по-голямата част от текущите активи на компанията и могат да включват стоки за препродажба, суровини или консумативи, готови продукти или незавършено производство, както и различни придобивания, които ще бъдат използвани в производствения процес.

За да гарантират точността и надеждността на информацията, представена във финансовите отчети, предприятията трябва да изберат и прилагат счетоводни политики за материалните запаси, които осигуряват вярно и честно представяне на тяхното финансово състояние, резултати и парични потоци. Всеки избор на счетоводни политики и формули за материалните запаси трябва да се основава на необходимостта предприятието да използва подходящи счетоводни политики и финансови отчети, които представят честен, обективен и точен образ на неговото финансово състояние, както и резултатите от операциите за външни и вътрешни потребители на информация.

Целта на този казус е да даде разбиране за тези основни изисквания за правилата, регулиращи материалните запаси. Той също така установява методите за отписване на материалните запаси и последващото им признаване, като разход, като представя и формулите за съответния метод.

Информация за казуса

Компания "Harry Dog" продава специализирани здравословни храни за кучета и купички за кучешка храна с уникален дизайн. Компанията използва метод за изписване на себестойността FIFO за храната за кучета (продукт А) и методът среднопретеглена себестойност за купичките (продукт В), тъй като според IAS 2 могат да се прилагат различни методи за изписване на себестойността за материални запаси с различен характер или употреба.

През периода са извършени следните операции с материални запаси:

Дата	Операции
1 Декември 20X0	Покупки: продукт А – 10 единици от BE50; продукт В – 15 единици от BE20; Транспорти разходи за двата продукта – BE50.
2 Декември 20X0	Продажби: продукт А – 5 единици от BE65; продукт В – 6 единици от BE30.
10 Декември 20X0	Покупки: продукт А – 8 единици от BE55; продукт В – 10 единици от BE23.
15 Декември 20X0	Продажби: продукт А – 11 единици от BE65; продукт В – 16 единици от BE30.
31 Декември 20X0	Очаквана нетна реализируема стойност: продукт А – единици BE50; продукт В – единици BE30

Въпроси за дискусия:

1. Изчислете и обяснете покупната цена на материалните запаси;

2. Изчислете и обяснете себестойността на продажбите и изговете инвентарните карти за двата продукта (А и В);
3. Определете и обяснете стойността, на която материалните запаси ще бъдат показани в отчета за финансовото състояние;
4. Представете счетоводните записвания, които ще бъде направени за всички операции от казуса.

РЕШЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ КАЗУС – МСС 2 МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Въпрос No. 1

Когато обясняваме покупната цена на материалните запаси, трябва да имаме предвид, че в МСС 2 Материални запаси се посочва, че разходите за закупуване на материалните запаси се състоят от покупна цена, вносни мита и други данъци, както и транспортни, застрахователни и други разходи, които могат директно да се отнесат към придобиването на материални запаси.

Може да е необходимо да се изчисли покупната цена на продуктите за всяка покупка, ако е необходимо. Имаме две покупки в казуса – на 1 декември и 10 декември 20x0.

Продукт А и продукт В са закупени на 1 декември 20x0 г. Транспортните разходи (50 ВЕ) увеличават себестойността на продуктите и тъй като тези разходи са общи за няколко вида стоки (А и Б), те трябва да бъдат разпределени.

Покупки на 1 декември

Стоки	Единици	Цена, ВЕ	Общо, ВЕ	Съотношение на стойността на стоките, %	Разпределени е на транспорта, ВЕ	Общи разходи за стоки, ВЕ	Разходи за единица, ВЕ
А	10	50.00	500.00	62.50% (500/800x100%)	31.25 (50.00x62.50%)	531.25 (500.00+31.25)	53.13 (531.25/10)
В	15	20.00	300.00	37.50% (300/800x100%)	18.75 (50.00x37.50%)	318.75 (300.00+18.75)	21.25 (318.75/15)
Общо:			800.00	100%	50.00	850.00	-

След закупуването на 10 декември 20x0 г. няма нужда да се изчисляват покупните разходи, тъй като не е имало други разходи, пряко свързани с придобиването на материални запаси и покупните разходи са равни на покупната цена.

Въпрос No. 2

Ако искаме да извършим оценка на материалните запаси при тяхното потребление, първо трябва да знаем следните ключови точки от МСС 2 Материални запаси:

✓ Когато се използва методът за изписване на себестойността FIFO, предполага се, че материалните запаси, които са произведени или придобити първи, ще бъдат първите вложени в употреба;

✓ Когато се прилага методът на среднопретеглена стойност, себестойността на всеки артикул се определя от среднопретеглената стойност на себестойността на подобни артикули в началото на периода и себестойността на подобни артикули, закупени или произведени през периода.

Второ, трябва да следваме счетоводната политика на компания А, която е избрала да използва методът за изписване на себестойността FIFO за продукт А и методът - среднопретеглена формула за продукт Б. След това трябва да попълним картите за материални запаси, като вземем предвид тези методи за изписване на себестойността.

След изчисляване на покупната себестойност на всеки продукт е възможно да се попълнят картите за материални запаси за всеки продукт, като те ще представляват себестойността на продажбите и салдото в края.

Карта на стоките А

Дата	Записване	Получаване на материални запаси			Отписване на материални запаси			Остатък в края		
		Количество	Разходи, ВЕ/единица	Общи разходи, ВЕ	Количество	Разходи, ВЕ/единица	Общи разходи, ВЕ	Количество	Разходи, ВЕ/единица	Общи разходи, ВЕ
1/12/20X0	Покупка	10	53.13	531.3				10	53.13	531.3
2/12/20X0	Продажба				5	53.13	265.65	5	53.13	265.65
10/12/20X0	Покупка	8	55	440				5	53.13	265.65
								8	55	440
15/12/20X0	Продажби				5	53.13	265.65			
					6	55	330	2	55	110

Вижда се, че покупката на стоки А се състои от две покупки (на 1 декември и 10 декември); следователно, когато се отписват стоките за продажба, първо се отписват най-ранните стоки (от 1 декември), а след това необходимата сума от по-новата покупка (от 10 декември).

Следователно, в случай на продажби на 2 декември, разходите за продажби са 265,65 ВЕ, а на 15 декември – 595,65 ВЕ (265,65+330) от две различни покупки.

Карта на стоки Б

Дата	Записване	Получаване на материални запаси			Отписване на материални запаси			Остатък в края		
		Количество	Разходи, ВЕ/единица	Общи разходи, ВЕ	Количество	Разходи, ВЕ/единица	Общи разходи, ВЕ	Количество	Разходи, ВЕ/единица	Общи разходи, ВЕ
1/12/20X0	Покупка	15	21.25	318.75				15	21.25	318.75
2/12/20X0	Продажба				6	21.25	127.5	9	21.25	191.25
10/12/20X0	Покупка	10	23.00	230.00				19	22.17	421.25
15/12/20X0	Продажба				16	22.17	354.74	3	22.17	66.51

Може да се види, че в случай на стоки В, след втората покупка на 10 декември, преизчислихме единичната себестойност по следната формула: $(9 \times 21,25 \text{ остатък в края} + 10 \times 23,00 \text{ втора покупка}) / 19 = \text{ВЕ} 22,17$.

Разходите за продажби на 2 декември са 127,50 ВЕ, изчислени чрез разходите за покупка на 1 декември, но разходите за продажби на 15 декември са 354,74 ВЕ, което е изчислено с помощта на средната цена 22,17 ВЕ за единица в случай на продукт В.

Общата себестойност на продуктите (А и В), продадени на 1 декември 20X0 г., е 193,15 ВЕ (265,65+127,5), а на 15 декември 20X0 г. е 950,39 ВЕ (265,65+330,00+354,74).

Въпрос No. 3

Съгласно МСС 2 Материални запаси, материалните запаси се представят по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност в отчета за финансовото състояние.

Материалните запаси (продукти А и В) са различни, така че трябва да оценим всеки един поотделно, в зависимост от това кои разходи са по-ниски. Според оценяването, направено от компанията, е установена нетна реализируема стойност и тя е сравнена с разходите за закупуване.

Оценяване на материалните запаси

Материални запаси	Разходи за покупка, BE	Нетна реализируема стойност, BE	Най-ниска стойност, BE
A	110.00 (2x50.00)	100 (2x50.00)	100.00 (Нетна реализируема стойност)
B	66.51 (3x22.17)	90 (3x30.00)	66.51 (Разходи за покупка)

Минималната цена за продукт А е неговата нетна реализируема стойност – 100 BE, за продукт Б – разходите за покупка – 66,51 BE.

Следователно, за да се покаже нетната реализируема стойност на продукт Б в отчета за финансовото състояние, е необходимо да се направи счетоводно записване за обезценка на стойността на материалните запаси на 10 BE (110-100).

Въпрос No. 4

След като покупната цена бъде изчислена и картите за материалните запаси са попълнени, в сметките могат да се направят съответните записи.

Дата	Операции	Счетоводни записвания
1 Декември 20X0	Покупка: продукт А – 10 единици от BE50; продукт В – 15 единици от BE20; Транспорти разходи за двата продукта - BE50.	Д-т Материални запаси BE850.00 К-т Парични средства BE850.00 (10x50.00+15x20.00+50.00)
2 Декември 20X0	Продажба: продукт А – 5 единици от BE65; продукт В – 6 единици от BE30.	Д-т Вземания BE505.00 К-т Приходи BE505.00 (5x65.00+6x30.00) Д-т Себестойност на продажбите BE393.15 К-т Материални запаси BE393.15 (265.65+127.50)
10 Декември 20X0	Покупка: продукт А – 8 единици от BE55; продукт В – 10 единици от BE23.	Д-т Материални запаси BE670.00 К-т Парични средства BE670.00 (8x55.00+10x32.00)
15 Декември 20X0	Sales: продукт А – 11 единици от BE65; продукт В – 16 единици от BE30.	Д-т Вземания BE1195.00 К-т Приходи BE1195.00 (11x65.00+16x30.00) Д-т Себестойност на продажбите BE950.39 К-т Материални запаси BE950.39 (265.65+330.00+354.74)
31 Декември 20X0	Очаквана нетна реализируема стойност: продукт А – единица BE50; продукт В – единица BE30	Д-т Разходи от последващи оценки BE10.00 К-т Материални запаси BE10.00 (Продукт А 110.00-100.00)

Стойността на материалните запаси, представена в отчета за финансовото състояние, е 166,51 BE (Продукт А 100,00 BE + Продукт Б 66,51 BE).